

BELEGGINGSADVIES

Een vriendin van mij is gescheiden. Het huis, dat in de jaren 70 goedkoop werd gekocht, is intussen flink in waarde gestegen. Na verkoop en aflossing van de hypotheek blijft voor beide partijen nog aardig wat geld over. De rente is laag zodat sparen weinig oplevert en mijn vriendin denkt aan beleggen als aantrekkelijk alternatief. Maar waarin? Daar moet ik als econoom toch iets zinvol over kunnen zeggen?

Mijn vriendin leest het regionale dagblad. In tegenstelling tot het AD publiceert dat elke eerste zaterdag van de maand een speciale pagina "Beleggen extra" waarmee de lezer van advies gediend wordt. Op de kop van de pagina lachen zes vertrouwenwekkende, deskundig ogende heren mijn vriendin vriendelijk toe. Wat hebben zij te zeggen? Laat ik er eentje uitnemen, de meneer van de bank met de leeuw.

De kop van zijn stukje "Libertel erg innovatief" trekt meteen de aandacht. Mijn vriendin heeft, zuinig als zij is, ook net een mobieltje gekocht. Omdat zij vooral bereikbaar wil zijn, is dat voor haar ook goedkoper dan een vaste telefoon. Het is haar ook niet ontgaan dat mobiele telefonie een "booming business" is. Waarom niet een graantje daarvan meepikken? Onderaan zijn artikel tipt de meneer van de bank met de leeuw inderdaad Libertel. Inschrijven op de nieuwe aandelen Libertel die elders in de krant paginagroot geadverteerd worden? Dan moeten in ieder geval geen kosten betaald worden, het eerste procent is dus zo verdient. Eens kijken of het stukje zelf nog meer goede argumenten bevat.

Een ronkender stuk kan men zich nauwelijks voorstellen. Libertel wordt gepresenteerd als dochter van Vodaphone, de grootste aanbieder van mobiele communicatie ter wereld. Het is de tweede grootste aanbieder in Nederland, de meest innovatieve doe bovendien uitstekende kwaliteit biedt tegen redelijke prijzen. Libertel verwacht een winstgroei in 2000 en 2001 van maar liefst 40%, resp. 70%! Dat zijn nog eens andere rendementen dan op een spaarrekening, denkt mijn vriendin.

Wat kost dat nou zo'n aandeel? Opvallend is dat het artikel de bedragen in Euro's noemt, dat ziet er goedkoper uit. Opvallend is ook dat de ruime bandbreedte die voor de introductieprijs genoemd wordt, tussen de 18 en 23 Euro. Dat maakt natuurlijk nogal wat uit. Als de emissieprijs E 18 is, heb ik bij E 23 al een winst van 28% geboekt; moet ik bij E 23 beginnen, dan sta ik bij die prijs echter nog op nul.

Het meest opvallend is echter wat in het stukje niet genoemd wordt; dat de bank met de leeuw zelf de verkoper is van de aandelen van Libertel die naar de beurs gebracht worden. Zij heeft er dus alle belang bij dat veel particulieren haar advies opvolgen, dat drijft immers de verkoopprijs op. De vraag is bovendien waarom de bank de aandelen niet zelf houdt als men zulke optimistische verwachtingen heeft. Zelf vind ik verkopers die schreeuwen "koop onze waar!", maar die zelf die waren niet willen hebben, niet erg geloofwaardig. Ik vraag me zelfs af of hier niet sprake is van misleiding van de consument.

De koele cijfers die het regionale dagblad onderaan diezelfde bladzijde "Beleggen Extra" publiceert, zijn in ieder geval niet misleidend. De tabellen vergelijken prestaties van beleggingsfondsen met elkaar en met een relevante index. Dat laatste is een graadmeter voor de relevante beurs, voor Amsterdam is dat bijvoorbeeld de AEX-index. De tabellen laten zien dat 80% van de fondsen het slechter doet dan de index en soms zelfs substantieel slechter. Economisch onderzoek heeft laten zien dat deze wetmatigheid algemeen geldt. Met andere woorden als men probeert, door actief te beleggen, de index te verslaan, pakt dat in de meeste gevallen verkeerd uit, zowel voor amateurs als voor professionals. Het is beter passief te beleggen in een fonds dat niets anders doet dan de index volgen. De Nederlandse markt van het afgelopen jaar biedt een mooie illustratie, met het AEX-index fund van ABN-AMRO op kop met een rendement van 4%. In dezelfde periode haalden maar twee andere fondsen uit de tabel een licht positief rendement en haalden sommige fondsen sterk negatieve rendementen, oplopend tot -11%.

Mijn beleggingsadvies aan mijn vriendin: wantrouw elk beleggingsadvies. Beter nog, negeer het. Sta sceptisch tegenover iedereen die met jouw geld mooi weer wil spelen. Vermijd activisme zoveel mogelijk en blijf zo dicht mogelijk bij de index.

Eric van Damme